

Nedelja, 21. februar 2016

Na letališče v Porto smo iz Bergama pri Milanu prileteli okrog pol devetih zjutraj. Ko smo prevzeli prtljago, sta nas José Pedro in Filipe, partnerja iz Brage Mob(ility), z dvema kombijema odpeljala v Brago, ki je oddaljena okrog 40 kilometrov. V nedeljskem dopoldnevu so bile ceste dokaj prazne, tako da smo hitro prišli do našega hotela, ki se nahaja poleg železniške postaje.

Malo so nas presenetili nameščeni grelci – kmalu smo ugotovili, da tu nimajo radiatorjev, ampak le klimatske naprave, ki pozimi služijo ogrevanju, poleti pa hlajenju. Komaj smo čakali, da gremo v sobe, se malo osvežimo in gremo potem na kosilo, ker smo bili že pošteno lačni. Po kosilu smo šli počivat, saj ponoči nismo dosti spali.

Pri večerji pa smo bili že precej bolj sveži, tako da sta se naša fanta Nino in Benjamin s Filipom odpravila na lokalni derbi – nogometno tekmo med rivaloma Brago in Guimaraesem, kar je nekaj podobnega, kot nekdanja tekma med Muro Murska Sobota in Nafto Lendava. Bilo je vroče, kljub nizkim temperaturam, rezultat pa neodločen 3 : 3. Na eni tekmi je padlo kar 6 golov! Dekleta so si privoščila 'ladies night' v hotelu, opravile telefonske pogovore in uredile sporočila na družbenih omrežjih ter malo raziskale bližnjo okolico.

Ponedeljek, 22. februar 2016

Ta dan je bil namenjen spoznavanju kulturno- zgodovinskih znamenitosti mesta Brage in okolice. Dopoldne nas je na vodeni ogled mesta popeljal simpatični Delfim, tudi sodelavec Brage Mob. Ogled smo opravili peš, saj od našega hotela do centra mesta ni daleč. Vreme je bilo zelo prijetno, že kar dovolj toplo za to, da smo se usedli v kavarnico na prostem, spili kratko, močno portugalsko kavo ter se posladkali s pecivom nata (pasteis de nata). Našli smo že prve spominke in jih nekaj kupili. Na kosilo smo šli nazaj v hotel, kjer je hrana dobra, postrežba pa hitra, čeprav je kar dosti gostov. Zajtrk je samopostrežni, s precejšnjo izbiro, izjemno okusne so sveže, domače pomaranče, ki tu rastejo tako, kot pri nas v jeseni jabolka.

Popoldne smo spoznali še partnerja Tiaga in Helderja, spremljala pa sta nas José Pedro in Delfim, ko smo se podali v kraj Tenões na hribu nad Brago, kjer se nahaja znamenitost Bom Jesus do Monte. Ime pomeni Dobri Jezus z Gore. To je portugalsko svetišče in romarski kraj z mogočnim baročnim stopniščem, ki se vzpenja 116 metrov visoko. Na poti do vrha so manjše kapelice, ki prikazujejo pomembne dogodke v življenju Jezusa Kristusa, na vsakem podestu stopnišča je vodnjak, ki predstavlja enega od čutov: vid, voh, sluh, tip in okus. Na vrhu pa je mogočna baročna cerkev iz 18. stoletja. Za cerkvijo so še tri osemkotne kapele, ki prikazujejo prizore po križanju. Tam je tudi park. Nas so na vrh pripeljali s kombiji, nato smo se spustili navzdol po stopnišču, nazaj pa smo se pripeljali z vzpenjačo, ki deluje na principu vodnega ravnotežja. V uporabi je že od leta 1882. Ogledali smo si še baziliko, ki jo je pred leti obiskal tudi priljubljeni papež Janez Pavel II in so mu nato v spomin postavili kip. Z vrha je res prekrasen pogled na Brago. Pravijo, da se ob jasnem vremenu vidi tudi morje. Mi ga sicer nismo ugledali, a smo jim verjeli na besedo.

Torek, 23. februar 2016

Danes so šli vsi naši dijaki v službo! Pravi čas je prispela tudi naša Janja, ki je morala iz Milana skočiti domov pogledat, če ji kopirec še hrani original osebne, saj ji je dal samo kopijo, ki pa ni imela zelenega učinka na carini, in nato prileteti za nami. Naši portugalski partnerji so bili navdušeni nad izkazano delovno etiko – z letališča v hotel odložiti prtljago in takoj naprej na delovno mesto.

Bolje se je godilo meni kot spremljevalki, saj sem se pridružila še dvema slovenskima učiteljicama, ki urejata prakso za dijake frizerske šole iz Ljubljane in poljskemu spremljevalcu praktikantov informatikov, ki so tudi že začeli delati v Bragi.

Sodelavec Brage Mob, Delfim, ki je sicer učitelj angleščine in portugalske (my man!), nas je odpeljal na t.i. 'kmečki turizem' Casa Lata v bližnji okolici, kjer smo si ogledali čudovito prenovljeno kmetijo, ki se ukvarja z vinarstvom in turizmom. Že spet smo bili presenečeni nad prepolnimi drevesi limon in pomaranč, ki jih nihče ne pobira, če padejo na tla. Seveda so nam postregli tudi s prigrizkom, da smo potem lažje degustirali njihovo slavno 'zeleno vino' (vinho verde), ki ni zeleno, ampak belo, lahko, rahlo mehurčkasto in servirano zelo hladno. Ko nas je potem Delfim odpeljal še na kosilo, kjer so nam postregli s toliko odličnimi predjedmi, da smo potem komaj zmogli še glavno jed s prilogo, smo bili nared za ogled frizerskih salonov, kjer bodo aprila ljubljanski dijaki na praksi. Še bolj zanimivo je, da bodo stanovali v najeti hiši in sami skrbeli zase ves čas svoje prakse. No, hiše si skoraj nismo mogli ogledati, ker ključ, ki so ga dali Delfimu, ni odklenil nobenih vrat. Pripeljati se je moral 'šef' Filipe M. in med veliko množico ključev se je končno našel pravi. Delfim ima do konca tedna pijačo v dobrem pri svojih kolegih!

Pri večerji v hotelu smo si izmenjali 'novice dneva'. Večina jih je bila zadovoljna s svojim prvim delovnim dnevom, le naše okoljevarstvenice so se potožile, da niso imele druge delovne opreme kot rokavice, ko so cel 'šiht' grabile listje na vetrovnem terenu, kolegi, s katerimi so delale, pa niso znali skoraj nič angleško. Nujno si moramo narediti nabor ustreznih portugalskih stavkov, npr. Zebe nas. Kje so vreče za to j. listje? Lahko dobimo delovno obleko? Ste vi normalni, 6 ur naj grabimo listje? in podobno. Seveda tudi predvidene odgovore: Nas tudi. Če bi ga dali v vreče, ne bi imeli jutri več kaj grabiti. Ne, prinesiti bi si jih morale s sabo, pa čevlje tudi. Kaj je to, 6 ur, mi delamo 8 ur!

No, tudi drugi so ugotovili, da si pri Portugalcih z angleščino ne moreš kaj dosti pomagati, tako da nasvet za naprej: res se je treba naučiti nekaj osnovne portugalske, preden prideš sem. To bo podpisala Sanja, ki celi 'šiht' svojemu šefu ni uspela ničesar dopovedati po angleško, on pa njej ne po portugalsko, tako da se je Braga Mob odločila za 'Saving Private Sanja' in jo bo namestila v svoje gnezdo, začeni z jutrišnjim dnevom. Dosti bolje se je izkazal Benjaminov in Aleksandrin šef, saj ju je rešil pred lakoto, ko ju je pospremil do gostilne, ki je nekako nista našla, čeprav jima je pred tistim po angleško razložil, kam morata iti.

Sreda, 24. februar 2016

Drugi delovni dan za dijake in prost dan za spremljevalko! Kaj češ lepšega, posebej še, ko pogled skozi okno razkrije, da iz temnih oblakov močno dežuje in dežne kaplje umivajo hotelska okna. Malo me stisne pri srcu, ko pomislim, da imata ljubljanski kolegici čez nekaj ur let v Španijo, a nas v hotelski recepciji vedno na vse pripravljena Stanka razveseli s solo izvedbo pesmi Vem, da danes bo srečen dan.

Ko partnerji naložijo dijake v kombije in jih odpeljejo na njihova delovna mesta, je zame čas, da uredim nekatere zaostale obveznosti, tako da 4.c do konca popravim angleške teste in vpišem ocene v redovalnico. Ja, tudi to se da, čeprav smo 2600 km oddaljeni od šole, le računalnik in wifi morata delati, pa je. Nato se zatopim v branje novic, ogledovanje slik, prebiranje e-pošte in čisto pozabim, da bo treba iti na kosilo. Odmor za kosilo in kosilo samo je tu sveto – ne vem, kaj bi se moralo zgoditi, da bi ga preskočili oziroma kar nadaljevali z delom, kot je to na primer običajno na Poljskem in čedalje bolj tudi v Sloveniji.

Popoldne, ko dež malo poneha, se odpravim na potep po mestu in zavijem v prvi frizerski salon, kjer mi za 7 evrov operejo in posušijo lase. Čestitam si za pravilno odločitev, da sem fen in šampone pustila doma in tako prihranila kakšno kilo pri kovčku. Spotoma si kupim še 1,5 l vode za 25 centov in se na srečo ozrem v nebo, kjer so se ponovno zbrali deževni oblaki, tako da pospešim korak in v zadnjem hipu pred nalivom prispem v hotel.

Sledi 'não faço nada' (ne delam nič), ker je moj prosti dan, tako da sladko zaspim do večerje, ko se dobimo z dijaki, ki mi poročajo o svojem delovnem dnevu. Ko zmažejo vsak svojo svinjsko kračo in špagete, ali vsaj eno od obojega, se kar hitro poslovijo od naju s Filipom in se napotijo v gornje nadstropje, midva pa še malo klepetava, tokrat ob kozarcu rdečega in se dogovoriva, da me bom jutri zvečer odpeljal k poljskim dijakom, ki imajo tečaj portugalsčine. Kolikokrat pa dobim priložnost, da se lahko zastonj učim kakšnega tujega jezika? Português, meu novo amor!

Četrtek, 25. februar 2016

Tretji delovni dan za dijake se začne s soncem izza oblakov. Ko se po zajtrku, ki si ga lahko privoščimo med 7. in 9. uro ob pol desetih zberemo v hotelskem preddverju, nekateri potarnajo, da bi doma ob tem času že imeli za sabo pol šolskega dne, tu pa z delom še začeli nis(m)o. Drugi kraji, drugi običaji!

Opazili smo še druge medkulturne razlike, predvsem to, da večina portugalskih stavb nima centralnega ogrevanja, kar pomeni, da je v tem času leta povsem normalno v učilnicah, pisarnah in gostinskih lokalih sedeti v bundah in plaščih. Le tu in tam namestijo začasne grelce, katerih toplota pa ne doseže nog, zato so tople nogavice in robustni čevlji zlata vredni. Šele sedaj nam je postalo jasno, zakaj tako pri kosilu kot pri večerji servirajo vročo kremno juho – da se človek pogreje od znotraj navzven, seveda!

Za kosilo smo se spet dobili José Pedro, poljski kolega Lukas in jaz. Poklepetali smo o José Pedrovih izkušnjah obiska na Poljskem, o moji izkušnji izmenjave v Turčiji ter o možnostih, da bi

kateri od njiju obiskal Slovenijo. Spet smo odlično jedli v očitno družinskem lokalu – le kako jim uspe napraviti tako tanko, fino panado za ocvrt ribji file? Mogoče si jutri izprosim kratek obisk kuhinje, v kateri kraljuje mama, sin streže pri mizah, oče pa skrbi za vse ostalo.

Sledijo uradne in neuradne novice. Zvečer lahko grem na tečaj portugalsčine k poljski skupini - uradno! In še neuradno, ta vikend bomo šli v Lizbono, ker morajo partnerji tja po novo skupino, imeli bodo prazen avtobus, tako da bomo združili prijetno s koristnim. Excelente! Ko se vrnem v hotel, (ker je medtem spet začelo deževati), se spravim nad sveži lokalni časopis in presenečeno ugotovim, da lahko 'dešifriram' kar dosti besedila. No, pa se spet pokaže, da naši možgani tudi po mnogih letih hranijo pridobljeno znanje. Moja gimnazijska latinščina, italijanščina in francoščina mi priskočijo na pomoč pri rokoborbi z njihovo sestrično portugalsčino!

Ko me Delfim malo po 18. uri dostavi v učilnico, kjer poteka tečaj, se vame uprejo pogledi desetih poljskih mladeničev in dveh mladenk, ki očitno ne morejo razumeti, da sem prišla tja prostovoljno. Lukas jih miri, ko začnejo klepetati, ker mu je nerodno pred učiteljico, ki se, seveda v jakni in škornjih, ker prostor ni ogrevan, pred tablo trudi z osnovami jezika, ki bi ga naj osvojili osemnajstletni poljski praktikanti računalnikarji. Seveda sem na strani učiteljice- mularija, mir med poukom!- a razumem tudi njih, da jim ni najbolj prijetno po opravljeni službi še dve uri preživeti na tečaju, preden dobijo zasluženno večerjo. Malo se mi smili tudi mladi, mili učitelj, ki pogreša ženo in 18-mesečnega sinka, tu pa bo moral ostati cel mesec s fanti in dekletoma, ki jih razganja od energije. Kakšna sreča, da imam v svoji skupini obratno situacijo, dva fanta in trinajst deklet!

Ko gremo skupaj jest, izvem, da so jo učitelju danes že nekaj zagodli. Ne morem iz svoje kože in jim po angleško povem, da morajo paziti in ne smejo kršiti pravil, sicer jih bodo poslali domov in bodo morali povrniti vse stroške, torej več kot 1000 evrov. Čeprav so se uspešno delali francoze, se mi zdi, da so razumeli, kaj sem jim povedala, ne vem pa, če so mi tudi verjeli. Mogoče bi bolj zaleglo, če bi jim to povedali njihovi vrstniki. Naše punce na primer bi jih že znale vzeti v red. Bomo videli, mogoče pa bomo šli skupaj v Lizbono!

Petek, 26. februar 2016

Danes spet dežuje kot za stavo in temperature se ne premaknejo nad 10 stopinj. Zjutraj se v jedilnici pogovorimo, kako je bilo včeraj. Nino je že kar slabe volje, ko ga verjetno kot šestnajsta vprašam, če ima novo frizuro, saj smo vsi izvedeli, da je šel s svojo 'šefico' k frizerju in je zato prišel v hotel z enourno zamudo. Izvem tudi, da so se nekatera dekleta sinoči prestrašila rib, ki so jih gledale s krožnikov pri večerji, tako da so jedle le juho in posladek. Mogoče bi pomagalo, če bi poslale ribe nazaj v kuhinjo na 'čiščenje' in bi jim natakalar potem postregel le s čistim ribjim mesom. Na žalost jim nisem mogla pravočasno svetovati, ker sem večerjala s poljskimi dijaki na drugi lokaciji, naš prijatelj José Pedro pa se je samo čudil, kaj je zdaj to, saj sam kot obmorski dečko nima problema ne z ribami brez oči niti s tistimi z očmi.

Da ostanem pri ribah – našega poljskega kolega Lukasa s skupnimi močmi navajamo na ribe, vino in kratko močno kavo. Najhitreje je osvojil vino, tudi z ribami mu gre vse bolje in bolje, samo pri portugalski kratki kavi se še vedno malo zdrzne in pripomni, kako močna da je, čeprav je je v

skodelici za dva dobra požirka. Novica današnjega dne je, da imamo za jutri planiran obisk kraja Viana do Castelo, Lukaseva skupina pa ima dopoldne in popoldne tečaj portugalščine. Dolžnost me kliče v Viano, srce pa na tečaj! Kaj, ko bi se malo zamenjala?

V nedeljo gremo mi v Lizbono, Lukasevi pa ne, tako da bo 'matchmaking' moral še malo počakati. V Lizboni bomo pobrali skupino iz Hrvaške, kar pomeni, da se bo konkurenca slovanskih praktikantov malo okrepila. Za protiutež pa prideta še dve turški skupini ter ena norveška in ena španska skupina. Braga Mob je promotor mednarodnega (spo)razumevanja!

Današnje pisanje zaključujem po odličnem kosilu v družinskem lokalu Confraria, kjer pravzaprav kuha babica, in ne mama fanta, ki streže. Danes sem poskusila polenovko s krompirjem iz pečice in ker me je opozoril, da je to malo bolj slana jed, se mi je zdelo primerno zraven naročiti kozarec 'vinho verde'. Prinesel je četrt litra, ker po kozarcih ne strežejo, a je že vedel, da je to ravno prava merica za k 'bacalhau com natas'. Kolega sta tokrat pila le vodo.

Sobota, 27. februar 2016

Prvi vikend našega bivanja v Bragi je sanjski: danes izlet v Viano do Castello, jutri celodnevni izlet v Lizbono!

Viana do Castello je od Brage oddaljena tričetrt ure vožnje po avtocesti, zato se na pot odpravimo šele ob desetih dopoldne. Pripravimo se na veter in dež, a nas pričaka tudi nekaj sonca, ki pa mu kmalu sledi ploha, potem se spet razvedri in tako gre celi dan. Na srečo si plohe sledijo ravno v pravih intervalih, da nas nikoli ne ujamejo na prostem. Danes sta z nami Leandro in Lucina, oba zelo simpatična in zgovorna ter dobra šoferja, ki nas najprej odpeljeta k cerkvi Svete Lucije, ki se, seveda, nahaja na vzpetini nad mestom. To je moderna cerkev in z dvigalom se popeljemo na vrh, da bi si še lažje ogledali, kako se reka Lima izliva v Atlantski ocean. Ker je Sveta Lucija zavetnica vida in oči, se ji po tihem priporočim, potem pa se odpeljemo k obali oceana. Ker je oseka, lahko gremo po kamnih precej daleč bučečim valovom naproti. Če bi šli naravnost čez morje, pa bi prispeli v Miami, ZDA. Nadihamo se morskega zraka, se poslikamo na skalah, ki jih valovi že skoraj dosežejo, nato pa pobegnemo pred novo ploho in se napotimo v nakupovalno središče, kjer imajo pravi 'food court' – okrog in okrog različne restavracije, na sredini pa mize, kamor se usedeš s svojim pladnjem hrane. Po kosilu je še dosti časa za ogled trgovin in morebitne nakupe. Popoldne si peš ogledamo središče mesta. Lepe starinske stavbe, mirne uličice, pa cerkve in muzeji, ki, začuda, nimajo vstopnin. Poslikamo prelepe, raznolike narodne noše, pa seveda spet mozaike iz ploščic azulejos, ki pokrivajo cele stene in prikazujejo prizore iz nekdanjih časov ter dragoceno, starinsko masivno pohištvo, ki je odlično ohranjeno kljub stoletjem, ki so minila, odkar so ga izdelali. Prijetno utrujeni med vožnjo proti Bragi kar malo zadremamo in naša šoferja nas varno dostavita do hotelskih vrat. Zmenimo se, da bomo šli nocoj kmalu spat, ker bo treba zjutraj zgodaj vstati, a seveda, nekaj reči je lahko, narediti pa malo težje.

Nedelja, 28. februar 2016

Budilka zazvoni ob pol petih zjutraj. V sobi je mrzlo, tako da je potrebno nekaj avtosugestije 'toplo mi je, toplo ...', da vstanem in se uredim za na pot. Ker nam ni treba izgubljeni časa z zajtrkom, se ob petih zberemo v ledenem preddverju našega hotela in si postrežemo s kavo iz avtomata, medtem ko čakamo na avtobus, upajoč, da se ni 'pokvaril'. Naša spremljevalca danes sta Delfim in najnovejši, verjetno tudi najmlajši Filipe iz nabora Brage Mob. Sam se šaljivo predstavi kot Filipe III., kar zveni kar nekam kraljevsko.

Ko zunaj zagledamo avtobus, pobašemo svoje 'zajtrk pakete', lepo zavezane v bele plastične vrečke, ki jih je prijazno pripravila hotelska kuhinja, in se vkrcamo na štiri ure dolgo vožnjo do glavnega mesta Lizbone. Spotoma poberejo še skupino poljskih dijakov praktikantov gostinstva z njihovo učiteljico Agniesko in ker se avtobus sčasoma le malo ogreje, večina utone v blažen spanec, le Delfim in Filipe neutrudno kramljata s šoferjem. Pa ne, da se bojita, da bi tudi on zaradi previsoke temperature v avtobusu utegnil zadremati?

Ko se prvič ustavimo, na lastni koži preizkusimo enega izmed za naše pojme bolj nenavadnih portugalskih predpisov o varnosti. Preden gre avtobus natočit gorivo, morajo vsi potniki izstopiti! Sicer se še ni zgodilo, da bi kakšen avtobus med točenjem goriva eksplodiral, a nikoli se ne ve! Ziher je ziher, tako da brez negotovanja izstopimo in se zatečemo v trgovinico poleg črpalke, da smo vsaj pod streho, če že ne res na toplem. Ne, tudi tu ne kurijo!

Ko nadaljujemo pot, se zdani in kmalu se naredi prekrasen dan. Jasno nebo, par belih oblakov in sonce, ki nas prijetno ogreje skozi steklo. Škoda, da je večina spet zaspala, saj mimo nas beži zanimiva pokrajina. Kmalu prispemo v predmestje Lizbone nato pa v center mesta. Naš prvi postanek je pri lokalu, kjer so izumili pecivo nata, vendar je gneča domačinov in turistov prevelika, da bi se splačalo čakati, zato se raje odpravimo v samostan Mosteiro dos Jerónimos, kjer sta kripti dveh portugalskih velikanov, pesnika Luisa Camõesa in morjeplovca Vasca da Game. Tu sta pokopana tudi kralja Manuel in Sebastião ter pesnika Fernando Pessoa in Alexandre Herculano. Nato gremo do nabrežja reke Tajo, ki se ravno v Lizboni izliva v Atlantik. Stojimo pri mogočnem Spomeniku odkritij (Padrão dos Descobrimentos), ki je posvečen portugalskim pomorskim osvajalcem sveta iz 15. in 16. stoletja. Most, ki se pne čez reko, pa se imenuje Eifflov most, saj je načrt zanj napravil isti arhitekt kot za znameniti stolp v Parizu. Odpravimo se še do stolpa Belem, ki je zgrajen iz belega kamna in je bil začetna točka mnogih odprav in zadnja stvar, ki so jo mornarji videli, ko so odpluli iz mesta.

Za kosilo se odpravimo v manjše nakupovalno središče, kjer imamo na izbiro hrano raznih ponudnikov, tako da si vsak lahko izbere jedi po svojem okusu. Po kosilu si ogledamo stari predel mesta, ki je preživel potres leta 1755. Občudujemo ozke ulice, majhne trge, cerkvice in hiše z zanimivimi balkoni. Posebej nas navduši dejstvo, da se nekatere ulice vzpenjajo strmo v hrib in po njih vozi neke vrste vzpenjača, po drugih pa tramvaj.

Ko prispemo v cono za pešce, nas naša spremljevalca pustita, da gremo za slabi dve uri sami na potep. Tisti najbolj utrujeni hitro zavijejo v kakšen privlačen lokal, nekatere premamijo trgovine, katerih vrata so kljub nedeljskemu popoldnevu na široko odprta, spet drugi pa hodimo po ulicah in občudujemo arhitekturo prelepega starega mesta.

Z rahlo zamudo nas na dogovorjenem mestu pobere naš avtobus. Odpeljemo se proti letališču, kjer moramo prevzeti skupino hrvaških dijakov medicinske šole iz Zagreba, ki bodo v Bragi na praksi v domovih starejših, stanovali pa bodo v našem hotelu. No, čakanje na avtobusu spet ni dovoljeno, zato zasedemo sedeže v čakalnici na letališču in čez dobro uro se prikažejo Hrvati s svojo prtljago.

Avtobus napolnimo do zadnjega kotička in naša spremljevalca nas obvestita, da gremo spotoma še v Fatimo. To je pomemben kraj za vse katolike, saj naj bi se tam Devica Marija prikazala trem pastirčkom v času 1. svetovne vojne in napovedala stvari, ki so se kasneje res zgodile. Na kraju prikazovanj so zgradili kapelo in Fatima je postala romarski kraj in eno od središč verskega turizma na Portugalskem. Torej, v večernem mraku in mrazu, ki ga še povečuje močan veter, obiščemo Marijino svetišče, potem pa se napotimo v gostilno na večerjo, kjer je zaradi razlike med zunanjo in notranjo temperature tudi brez gretja kar toplo, ko pa nam servirajo vročo, seveda kremno juho, pa še bolj. Še sreča, da se dobro najemo, saj se je naš šofer avtobusa odpeljal parkirat neznano kam kljub čisto praznemu parkirišču poleg svetišča. Ko se po dobre četrt ure čakanja na ledenem vetru le prikaže, bi mu z veseljem naložili nekaj gorkih, a kaj, ko se to v Marijini bližini ne spodobi, zato svoje mnenje zadržimo lepo zase.

Ko končno prispemo v hotel, 'domači' hitro prevzamemo ključe in se napotimo v sobe ter malo pomilovalno pomislimo, kako dolgo bo še trajalo, preden bodo do njih prišli naši hrvaški kolegi.

Ponedeljek, 29. februar 2016

Moj zadnji dan v Bragi na zadnji dan meseca februarja, ki le vsaka štiri leta nosi številko 29. Ta dan bi moral biti nekaj posebnega! In tudi je. Naša Korošica Katja, ki se je že par dni slabo počutila, a je vseeno pogumno hodila v službo in šla tudi na obe ekskurziji ob koncu tedna, je obležala z vročino. Ker ne vemo, kaj je staknila, se odločimo za obisk zdravnika. Ko Filipa vprašam, kam naj gremo, pove, da v 'javnem' zdravstvu plačaš 20 evrov, čakaš pa 5 ur, v zasebnem pa 40 evrov in si na vrsti takoj. Po telefonskem klicu na našo zavarovalnico, ki nam da OK za drugo varianto, naju José Pedro odpelje v zasebno zdravstveno ustanovo, kjer po dobre pol ure Katja pride na vrsto za pregled, dobi recept za antibiotik, poročilo o pregledu in račun za 65 evrov, ki ga je potrebno plačati takoj, po prihodu domov pa ji bo denar vrnila zdravstvena zavarovalnica, pri kateri so zavarovani praktikanti. V lekarni spet izbira: ali originalni, dražji antibiotik, ali cenejši, generični.

Ko se Katja založi z medikamenti, je že čas za kosilo. Vzameva jo s sabo v Confrario, kamor pridejo tudi naši 'delavci' Brage Mob. Od njihove mize se zasliši sočna mariborščina – no, prispela je še ena slovenska skupina in spremljevalko so pripeljali jest v svoj priljubljeni lokal. Pri naročanju kosila pride do smešnega nesporazuma med mano in natakarjem, ker je šel José Pedro na čik in ni mogel posredovati. Kar je bilo napisano na dnevnem meniju, je meni zvenelo kot teletina s šparglji. Vprašala sem ga, če je to 'long, green vegetable' (dolga, zelena zelenjava) in ko mi je potrdil, sem naročila. No, kar precej sem bila razočarana, ko mi je namesto špargljev poleg mesa postregel špagete! No, ustrelila sem še enega kozla. Pri sosednji mizi je sedela skupina fantov, ki bi lahko bili Poljaki iz Lukaseve skupine. Želela sem jim naročiti, naj me opravičijo pri profesorici portugalsčine,

da ne bom prišla na tečaj, ker se želim posloviti od svojih dijakov, ker moram zjutraj zgodaj na pot. Vprašala sem jih po angleško, če so iz Lukaseve skupine, in po angleško so mi odgovorili, da ne. Ko so pojedli, pa so lepo po slovensko pozdravili svojo učiteljico pri mizi Brage Mob. To so bili namreč na novo prispeli Mariborčani! Na srečo je prišel jest tudi Lukas, tako da sem opravičilo posredovala njemu. Ko sem mu povedala, da odhajam, je kar malo zavzdihnil in povedal, da sam vsak dan odšteva, kdaj bo lahko šel domov. En mesec je za spremljevalca res predolg čas, če nimaš kaj posebnega početi.

Katjo sva odpeljala počivat v hotel in pred mano je bil prost popoldan. Naredil se je prekrasen, sončen in topel dan, zato sem se odpravila na potep po Bragi. Hodila sem sem ter tja, malo opazovala, malo fotografirala, kupovala spominke, vstopila v nekaj cerkva, posedela na kakšni klopci ter uživala. Mimogrede sem še malo oprezala, če je odprt kakšen frizerski salon, saj od doma vem, da imajo ob ponedeljkih večinoma zaprto. No, nasmehnila se mi je sreča in z gospo sva se nekako sporazumeli – malo moje osnovne portugalsčine, nato nekaj italijanščine in španščine, le z angleščino si nisem mogla nič pomagati. Ko sem ji bolj pokazala kot povedala, naj mi naredi 'ravno' frizuro, se je mojih las lotila z likalnikom in jih ukrotila, kot se šika. Ker so mi vmes postregli še s kavo in ker mi ni bilo treba nič čakati, sem dala napitnino, čeprav je José Pedro rekel, da to ni v navadi. Kaj pa on ve, kako je pri ženskem frizerju! Za piko na i sem v nekem butiku odkrila še obleko, ki je hotela z mano in moja kreditna kartica se je bliskovito znašla na mestu, od koder ne pride več v istem stanju kot je bila prej. Ko bi bilo služenje denarja vsaj približno tako prijetno, kot je trošenje!

Zvečer uredimo še nekaj papirjev, povečerjamo in se poslovimo. Dijaki se po mojem po tihem veselijo, da bodo nekaj dni brez mojega nadzora in tudi potuhe pri komuniciranju. Ne pričakujem nobenih težav, saj so se že izkazali kot zaupanja vredni mladi ljudje, pa tudi na svoje portugalske 'mame', ki so v glavnem sami fantje, so se že lepo navezali. V hotelu so tudi živahni Zagrebčani, tako da priložnosti za navezovanje novih stikov ne bo manjkalo. Poslovim se od Filipa, ki je bil prvi sodelavec Brage Mob, s katerim sem se srečala ob prihodu in upam, da se bomo še kdaj videli. Do takrat pa lahko vzdržujemo stike na Facebooku. Hvala, Mark Zuckerberg, da si ga izumil!

Natalija Bračun